

Αιτιολόγηση λειτουργίας ρηματικού προσώπου

Ερωτήσεις

Να αιτιολογήσετε τη λειτουργία (ή τη σκοπιμότητα της επιλογής) του (συγκεκριμένου) ρηματικού προσώπου που κυριαρχεί στο απόσπασμα σε σχέση με:

- την πρόθεση του πομπού,
- το είδος του κειμένου.

Πώς απαντάμε

Αιτιολογούμε τη συγκεκριμένη επιλογή του πομπού με βάση τι δηλώνει κάθε ρηματικό πρόσωπο.

- **α' ενικό:** αμεσότητα, ζωντάνια, υποκειμενισμό, εξομολόγηση, προσωπικό βίωμα.
- **β' ενικό:** οικειότητα, αμεσότητα, διάθεση επικοινωνίας, συμβουλή, προτροπή, διδαχή.
- **γ' ενικό:** αντικειμενικότητα, ουδέτερο και απρόσωπο ύφος.
- **α' πληθυντικό:** καθολικότητα, συνυπευθυνότητα, συμμετοχή, αμεσότητα, οικειότητα.
- **β' πληθυντικό:** ευγένεια, προτροπή, συμβουλή, απαίτηση, αμεσότητα.
- **γ' πληθυντικό:** αντικειμενικότητα, ουδέτερο και απρόσωπο ύφος.

Με βάση τα παραπάνω, εξετάζουμε εάν η επιλογή του συγκεκριμένου ρηματικού προσώπου:

- Εξυπηρετεί την πρόθεση του πομπού να πείσει, να πληροφορήσει, να συμβουλευθεί, να προτρέψει, να ευαισθητοποιήσει, να δημιουργήσει «γέφυρες» επικοινωνίας με τον αναγνώστη, να παρουσιάσει αντικειμενικά στοιχεία, να εκφράσει υποκειμενικές εκτιμήσεις και συναισθήματα κ.λπ.
- Ανταποκρίνεται στο είδος του κειμένου (εξήγηση, οδηγίες, περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία κ.λπ.) ή του κειμενικού τύπου (ημερολόγιο, επιστολή, ομιλία, άρθρο, προσωπική μαρτυρία, δοκίμιο, επιστημονική έκθεση, πολιτική διακήρυξη ενός κόμματος κ.λπ.).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

- Α. Τι δηλώνει η επιλογή του ρηματικού προσώπου στις παρακάτω προτάσεις; Να επιλέξετε τις σωστές απαντήσεις (μία ή περισσότερες) σημειώνοντας Χ στα κατάλληλα τετραγωνάκια. Στη συνέχεια, να μεταγράψετε το απόσπασμα αλλάζοντας το ρηματικό πρόσωπο, ώστε να δηλώνεται ό,τι υποδεικνύεται στον πίνακα.

1. Θα μπορέσουμε ποτέ να εξαλείψουμε την πείνα στον πλανήτη;

α. προσωπικό ύφος	☐	γ. συνυπευθυνότητα	☐
β. ευγένεια	☐	δ. ένταξη σε σύνολο	☐

Αντικειμενικότητα

2. Να γράφεις γράμματα. Να επικοινωνείς με τον απόντα.

α. οικειότητα / άμεση επικοινωνία	☐	γ. προσωπικό βίωμα	☐
β. απρόσωπο ύφος	☐	δ. προτροπή	☐

Καθολικότητα

3. Συνοψίζοντας, γράφω γιατί στα νιάτα μου έζησα μιαν εξέγερση και την καταστολή της, αλλά και το γύρισμα της σελίδας, και μέσα μου ακόμη δεν έχουν καταλαγιάσει ούτε οι αιτίες ούτε οι συνέπειες.

α. καθολικότητα	☐	γ. προσωπικό ύφος	☐
β. προτρεπτικό ύφος	☐	δ. αμεσότητα / ζωντάνια	☐

Ουδέτερο ύφος/
αντικειμενικότητα

4. Για να αντιμετωπιστεί το οικολογικό πρόβλημα χρειάζεται να αφυπνιστούν οι άνθρωποι, οι οποίοι σήμερα εθελοτυφλούν μπροστά στην καταστροφή.

α. οικειότητα / άμεση επικοινωνία	☐	γ. απρόσωπο ύφος	☐
β. αντικειμενικότητα	☐	δ. αμεσότητα / ζωντάνια	☐

Συνυπευθυνότητα

5. Αυτή είναι ίσως η απάντηση που μπορώ να δώσω σε σχέση με το ζήτημα της δημιουργικότητας.

- α. αντικειμενικότητα ☐ γ. υποκειμενισμός / προσωπικές σκέψεις ☐
β. απρόσωπο ύφος ☐ δ. καθολικότητα ☐

Απρόσωπο ύφος

6. Θα πρέπει, πριν από κάθε προσπάθεια ευθείας συνδέσεως των selfies με τη ναρκισσιστική διαταραχή, να λαμβάνεται υπόψη και η γενικότερη τάση των νάρκισσων.

- α. προσωπικό ύφος ☐ γ. συνυπευθυνότητα ☐
β. ουδέτερο / απρόσωπο ύφος ☐ δ. προσωπικό ύφος ☐

Οικειότητα /
προτρεπτικό ύφος

7. Το κλειδί της ισότητας είναι να αντικρούσουμε την ευρεία αντίληψη ότι τα κορίτσια αξίζουν λιγότερο από τα αγόρια.

- α. συνυπευθυνότητα ☐ γ. προσωπικό βίωμα / σκέψη ☐
β. απρόσωπο ύφος ☐ δ. προσέγγιση του αναγνώστη ☐

Αντικειμενικότητα

8. Όταν αγαπάς κάποιον πραγματικά, οφείλεις να είσαι ειλικρινής απέναντί του.

- α. αντικειμενικότητα ☐ γ. οικειότητα / άμεση επικοινωνία ☐
β. απρόσωπο ύφος ☐ δ. προτροπή ☐

Απρόσωπο ύφος

9. Ζήσε τον μύθο σου στην Ελλάδα.

- α. προσωπικό ύφος / σκέψεις ☐ γ. συνυπευθυνότητα ☐
β. απρόσωπο ύφος ☐ δ. προτροπή ☐

Καθολικότητα

10. Και εμείς άμα πηγαίναμε και γνωρίζαμε τον άλλο, λέγαμε το χωριό και περνούσαμε καλά, πιάναμε και δουλειά.

- α. προτρεπτικό ύφος ☐ γ. απρόσωπο ύφος ☐
β. ένταξη σε σύνολο ☐ δ. αμεσότητα / ζωντάνια ☐

Οικειότητα /
διάθεση επικοινωνίας